

AMAL TXIKIA, HAUR ERREFUXIATUEN SINBOLO

Jaiotzez siriarra da eta 12 herrialde eta 85 hiri igaro ditu jada errefuxiatuen mezua hedatzen

ITXAROPENA / Ainara Lertxundi

Amal Txikia ez da txotxongilo soil bat. Siriako haur errefuxiatuen sinbolo bihurtu da. 2021eko uztailaren 27an, Turkia eta Siria arteko mugan dagoen Gaziantepetik atera zen bere amaren eta etorkizun hobe baten bila. New Yorkera iritsi berri da 85 hiritatik pasatu ostean. Errefuxiatuen errealitateaz kontzientzia sortzea du helburu.

Amal Txikia 3,5 metroko altuera duen txotxongiloa da. Siriarrak jaiotzez, baina gerraren ondorioz Turkian errefuxiatuentzat zabaldutako kanpaleku batean bizi da. Amarengandik banandu behar izan zuen, eta haren bila dabil orain mundu zabalean. Hala, 2021eko uztailaren 27an, Gaziantepetik –Turkia eta Siria artean– atera zen 9 urterekin eta geroztik 8.000 kilometro baino gehiago egin ditu. Hamabi herrialde zeharkatu ditu jada, hala nola Belgika, Suitza, Alemania, Frantzia, Grezia eta Italia, non Aita Santuak berak harrera egin zion. Berak ere Poloniako tren geltoki batean harrera egin zien gerratik ihesean iristen diren errefuxiatu ukrainarrei. Orotara, 85 hiritan egon da eta 190 ekitaldi baino gehiagotan esku hartu du. Milioi bat lagunak izan du te bera ikusteko aukera.

Irailaren 14an New Yorkeko JFK aireportura iritsi zen, eta harrera beroa egin zioten. Hirian urriaren 2ra arte egongo da eta ordura arte 55 ekimene-tan esku hartuko du New York osatzen duten bost barrutie-

tan. Guztiak doakoak izango dira, heldu nahiz umeei zuzendutakoak. Leku turistikoak bisitatzeaz gain —Times Square, Grand Central Station, Historia Naturaleko Museo Amerikarra eta Parke Nagusia, besteak beste—, Manhattan ezagunetik urrun dauden komunitateetara ere joango da, hala nola Corona Queens auzora eta Bedford–Stuyvesant Brooklynera.

Washington Heights-en saltza dantzatu, Coney Island-eko itsas pasealekutik ibili, Jack-

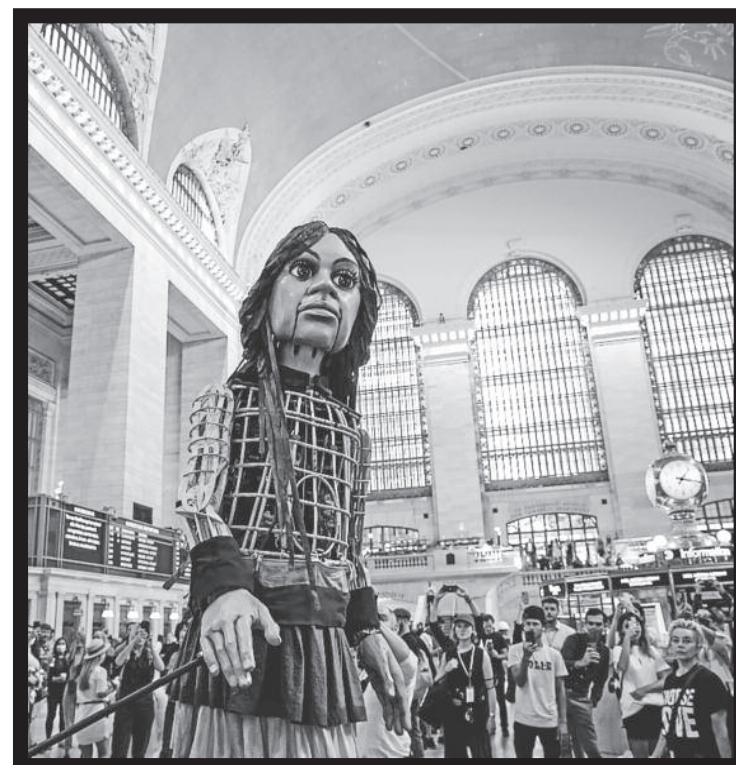
son Heights-eko bateria jotzai-leak entzun edo Geltoki Nagusi Handian oinezkoak agurtu eta horiekin argazkiak egin... horiek izango dira egingo dituen beste ekintza batzuk.

NEW YORKEKO ALKATEA

«New York hiri interesgarria da, desplazamendu, migrazio behartu eta migraziotik abiatuta eraikitako hiria delako. Sormenaren, berrikuntzaren eta ausardiaren motor oso interesgarria da. Horregatik, egitasmo hau hona ekartzea be-

Behean, Amal Txikia iazko urriaren 23an Londreseko zubitik paseatzen. Orduan 9 urte zituen. Goian, pasa den ekainaren 27an Folkestoneko hondartzan eta irailaren 15ean, New Yorkeko Liburutegi Publikoan.
EUROPA PRESS

rezia da guretzat», adierazi du Amir Nizar Zuabik, The Walk-eko zuzendari artistikoak.

Eric Adams alkateak ongie-torria egin dio. «Hiritar guz-tion izenean, ongie-torria eman nahi diot. New York etorkinen hiria da; gutako ba-koitza beste leku batetik gatz, hori da hiri honen magia: jato-rrri desberdineko pertsonak el-karrekin bizitzen leku berean. Ez du inporta gure arbasoak Mayflowerretik, gerraren bate-tik ihesean edo gaur goizean Texasetik iritsitako autobus batean etorri diren. Elkartasu-na, laguntza eta ulermena zor diogu elkarri eta errefuxia-tuen krisia edonor konpromet-itzen duen krisialdia da. Ez du inporta krisialdi hori Europan, Asian edo Ameriketara bada. Mugak apurtzen dituen kri-sialdia da. Amalek erakutsi di-gu egoera ilunenean ere espe-rantza badagoela. Oso harro gaude Amal gure artean izate-az eta ongie-torria ematen dio-

gu New Yorkeko bost barrutie-tara. Besoak zabalik hartzen dugu ekartzen digun mezua, gizatasunez eta duintasunez beterikoa», plazaratu du Adamsek Twitterren zabaldu-tako mezu batean.

«Amalek indarkeriaren edo beste arrazoi batzuegatik be-raien bizilekuak utzi behar izan dituzten munduko haur guztiak irudikatzen ditu», azaldu du Yazmany Arboleda kolonbiarrak, New Yorkera 3,5 metroko altuera duen txo-txongilo honen bisitaren ekoizle artistikoak.

NARRATIBA ALDATU

Amal Good Chance antzerki konpainiak Handspring Pup-pet Company txotxongilo tal-dearekin lankidetzan martxan ipini zuen «The Walk» (Bidea) izeneko proiektuaren baitan kokatzen da.

«Munduaren arreta gaur egun beste leku batean dago, baina inoiz baino garrantzi-

tsuagoa da errefuxiatuen kri-siari buruzko elkarrizketa ber-piztea eta narratiba honen in-guruan jartzea. Errefuxiatuek janaria eta mantak behar di-tuzte, baina duintasuna eta ahotsa ere behar dituzte. The Walk-en helburua errefuxia-tuaren potentziala nabarmen-tzea da, ez bakarrik haren in-guruabar beldurgarriak. Amal Txikiak 3,5 metro neurtzen du, mundua bera agurtzeko adina haztea nahi dugulako. Amal inspirazio iturri bat izatea nahiko genuke, pertsonen pen-

«Amal» hitzak arabieraz «itxaropena» esan nahi du eta horixe da egitasmo honek zabaldu nahi duena; errefuxiatuekiko elkartasuna eta etorkizun hobe baten esperantza

«Migrazioaz eta errefuxiatuez hitz egiten dugunean, ahaztu egiten zaitu erdiak baino gehiago umeak» direla, nabarmendu dute The Walk proiektuaren sustatzaileek

tsarazten diena eta ekintzak egitera bultzatzen dituen», nabarmendu du Zuabik. «Mi-grazioaz eta errefuxiatuez hitz egiten dugunean, ahaztu egi-ten zaigu erdiak baino gehiago umeak direla», gaineratu du txikien egoeraz.

«Amalen ibilbidea Turkian hasi nahi genuen herrialdeak errefuxiatuen krisian izan duen rolaengatik. Turkiako kultura egitura milaka urtez bi kontinenteen arteko zubi izan da eta etorkinak, errefuxia-tuak... hartzen tradizio handi-koa da», azaldu du. Arabieraz, *amal* hitzak «itxaropena» esan nahi du, eta hori eraman nahi du txotxongilo honek Europa osora, lekualdatutako mi-lioika haur errefuxiatuaren is-torioez kontzientziatzeko.

Bere ama berriz ikusi, esko-lara joan eta bizitza berri bat hasi nahi duen neska bat da, baina lortuko al du? Hori da The Walk-ekoek luzatu duten galdera eta hausnarketa.